

Kodály és Füred kapcsolata

Az emlékkoncert szép hagyománnyá, jelentős kulturális eseménnyé vált.

5. oldal

Jubilál a NABE

Huszonöt éve a tóparton élő nők összefogtak a Balatonért.

6. oldal

Most jön a lélek

Ez most kemény lesz. Aki már átesett komolyabb betegségen, és ha csak egy pillanatra is, de megérintette a törvényszerű, mégis túl korainak vélt elmúlás érzése, az talán nyugodtabban áll bele abba, hogy a mennyezet időnként lefelé, a fal befelé, a padló pedig felfelé nyomul, amíg az egész tere akkorára nem zsugorodik, mint egy kekszesdoboz. De még őket is próbára teszi a bezártság, pláne, ha egy szabad lelkű, kinti szökdécseléshez szokott ötéves is van a háznál.

A világméretű könyvvizsgáló, adó- és pénzügyi tanácsadó cég magyar munkatársai is átmenetek home office-ba. Az egyik terület tapasztalt vezetője alá húzós fiatal csapat tartozik, akik megszokták, hogy a főváros bőségesen terített asztalánál jó étvágygal fogyaszthattak kultúrát, kiváló ételeket, italokat, és végtelen számú szórakozási lehetőség közül válogathattak. Eddig. Most nehéz őket motiválni az online meetingek alkalmával, hiszen a csoportvezető is csak az erkélyére mehet kirándulni.

Az aszófői Öreg-hegy lakója a világ legirigyeltőbb luxuskaranténjában csücsül. Vele egy magasságban a tihanyi apátság fehér dupla tornyára tűz rá a nap, előtte a Sajkodi-öböl íves alakja, a mandulafák pedig telis-tele lepkeszárnyú virágokkal. Boldoggá teszi a kerti munka, kitölti a napjait. Bár fűvet most épp nem kell nyírni, a tereprendezés nagyon is időszerű, a sétálható saját telek pedig akkora, hogy nyaranta tizenkét kilométert sétálhat a fűnyíró után, mire csak az alsó terasszal végez. De hóvihar idején, az ablak előtt állva, kezében egy forró teával, a szabad kezével ő is a telefon után nyúl, hiányzik a baráti szó, a „leugrunk este Füredre dzsesszt hallgatni?”...

A veszprémi antikvárius arról ad hírt, hogy szomorú így az Utas. A közösségi oldalát élő adás funkcióba kapcsolja, a hibátlan bakelitről lejátszsa egy bűgő hangú énekesnő régi, keserű édes dzsessznótáját, aztán hazamegy. Pedig, ha valamikor, hát most igazán szükség lenne az ő lélekpatikájának kevercseire, mégis fegyelmeztettek vagyunk, otthon maradunk.

Nagy kérdés, hogy el tudjuk-e engedni a híreknek, az érkező adatoknak, információknak legalább egy részét. A médiadömpingben meghalljuk-e azt, hogy a globális adatok szerint az aktív esetek 95 százalékánál nem túl súlyosak a tünetek. Az óriási Kína több mint 81 ezer betegéből csaknem 73 ezer már meg is gyógyult, és a jelenlegi betegek túlnyomó többsége is életben fog maradni.

Az Olaszországból vagy a spanyoloktól érkező elkéseredett videók futótűzként terjednek el, üzenetük egyértelmű: bármelyikük boldogan cserélne a jelenlegi magyar helyzettel. A fájdalmas tartalmak mellett a segítő szándék is terjed: az utcát egy piros kabátos nő szeli át, futva érkezik egy mozgáskorlátozotthoz, aki a lemerült akkumulátorú négykerekű járgánya mellett ballag, onnantól ketten tolják tovább. A könyvmolyok egymásra licitálva cserélik ki a kedvenc könyveik címeit, a gyengébb szeműek a varázslásra megnyílt hangoskönyvtárakból válogathatnak. Ingyen hozzáférhetőek felejthetetlen koncertek felvételei a világ különböző pontjairól, a földkerekség legnagyobb galériáiban sétálhatunk virtuálisan, a színházi közvetítések pedig kicsik és nagyok arcára csálnak mosolyt. Aztán, ha elgémberedtünk az ücsörgésben, irány az erkély, annak híján kinyitható az ablak, vár a jogászönyeg, vagy elég csak felidézni a gyerekkori tornaórák gyakorlatai közül azokat, amiket a pillanatnyi fizikai állapotunk még elbír.

Meg fogjuk csinálni, túl leszünk rajta, ez nem kérdés.

Mórocz Anikó

Húsvétra várva

Egyszerűsítés a telefonos ügyintézésben a NAV-nál

A Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV) egyszerűsítette az egyedi azonosítók igénylését, amire az egyedi adóügyletek telefonos intézéséhez van szükség az Ügyfél-tájékoztató és Ügyintéző Rendszerben (ÜCC). Az ügyfélazonosító szám legegyszerűbben az Online Nyomtatványki-töltő Alkalmazással (ONYA) igényelhető a TEL nyomtatványon.

Az ügyfélszolgálatok felkeresése helyett bizonyos adó-

ügyeket egyszerűen, egy telefonhívással is el lehet intézni. Az ügyfélkapu mellett ez szintén egy kényelmes, gyors és biztonságos ügyintézési lehetőség. A telefonos ügyintézéshez mindössze ügyfél-azonosító szám (PIN-kód) vagy részleges kódú telefonos azonosítás szükséges. További előnye, hogy így a NAV munkatársa közvetlenül segíthet az ügyfeleknek személyes találkozás nélkül is.

A telefonos ügyintéző rendszerben többek között javítható a papíron is benyújtható bevallás, kérhető adó- és jövedelemigazolás, adónemek

közötti átvezetés, be lehet jelezni levelezési címet, és az egészségügyi szolgáltatási járulék fizetésére is be lehet jelentkezni. Egyedi tájékoztatás kérhető az adószámla-egyenlegről, illetve az érintettek meggyőződhetnek az ellenőrzés tényéről, és minősítésükkel kapcsolatban is érdeklődhetnek. A telefonos ügyintéző rendszer hétfőtől csütörtökig 8 óra 30 perctől 16 óráig, pénteken 8 óra 30 perctől 13 óra 30 percig ingyenesen hívható a 06(80)202-122-es telefonszámon.

Az online nyomtatványki-töltő használatához csupán

ügyfélkapu-regisztráció szükséges. A szolgáltatás a <https://onya.nav.gov.hu> linken érhető el, ahol belépéskor az ügyfélkapus azonosító adatok megadása után a telefonos ügyintézési kérelem az Új nyomtatvány/Kérelmek/TEL adatlap kiválasztásával és kitöltésével indítható el. Az alkalmazás mobil eszközön is működik.

A kérelmek alapján a NAV a következő napon megküldi az ügyfél KÜNY-tárhelyére a telefonos ügyintézési azonosításhoz szükséges PIN-kódot.

NAV

Veszprém Megyei Adó- és Vámigazgatóság

Egyéni munkavégzés

Mint ismeretes, a Magyar Kézilabda Szövetség elnöksége 2020. március 14-én 0 órai hatállyal a Covid-19 koronavírus megjelenésének és terjedésének megelőzése érdekében, a Magyar Kormány 40/2020. (III. 11.) számú kormányrendeletére is figyelemmel – további intézkedésig – valamennyi, a Magyar Kézilabda Szövetség és a megyei kézilabda-szövetségek által kiírt bajnokság és kupasorozat mérkőzéseit felfüggesztette.

A határozat éppen a Fradi elleni rangadóra készültükben érintette a balatonfüredi felnőttcsapatot, de valamennyi korosztályban a bajnoki hajrák előtt szakadtak meg a sorozatok. A folytatást jelen pillanatban nem a sportvezetők, hanem az egészségügyi helyzet határozza meg.

Tekintettel erre a határozatra és az ezt követő fejleményekre – az iskolák bezárására a vírus terjedésének lassítása miatt –, a klub elnökségének is rapid döntéseket kellett hoznia. Konzultálva a többi egyesülettel – és látva a helyzet komolyságát – első lépésként a korosztályos csapatoknál az edzőmunkát is azonnali hatállyal felfüggesztették,

és az Akadémia Hotelből mindenki hazaköltözött a családjához. A srácok edzőiktől folyamatosan kapják az otthon is elvégezhető edzőmunka leírásait, így tartva formában a testüket a majdani újbóli indulásig.

A szövetség valamennyi korosztály számára ajánlásokot fogalmazott meg az edzések vonatkozásában is. Az ebben foglaltak megerősítették a fiatalokkal kapcsolatban hozott füredi döntések helyességét, és a szakmai stáb a felnőttéknél is a fizikai kontaktusokat kizáró, kis csoportos, maximum 3-4 fő egyidejű munkáját lehetővé tevő, egyéni erősítő feladatokat írt elő. Ezeket a csapat tagjai a kizárólag általuk használt edzőteremben hajthatják végre.

Az intézkedésekkel – a klub reményei szerint – megóvhatják valamennyi sportoló és a stábok egészségét egyaránt.

Az egyéni feladatok végrehajtása biztosíthatja, hogy a játékosok megfelelő erőállapotban folytathassák a remélhetőleg minél hamarabb a normális mederbe visszatérő sportmunkájukat.

Király G. István

A Magyar Vitorlás Szövetség a nyári olimpia elhalasztásáról

A sportolók és szakemberek egészségének védelme elsődleges fontosságú, ezért a Magyar Vitorlás Szövetség egyetért a Nemzetközi Olimpiai Bizottság döntésével, amelynek értelmében legkésőbb 2021-ig elhalasztják az olimpiai játékokat.

Holzhauser András főtitkár kijelentette: ebben a rendkívüli helyzetben a NOB és Japán részéről ez a felelős döntés. Az első a sportolók, szakemberek és sportbarátok biztonsága, és a világbajnokság

miatt kétségessé vált a játékok biztonságos megrendezése.

Az olimpiára már kvótát szerző magyar élsportolók (Berecz Zsombor, Erdi Mária, Vadnai Benjámín) és a kvótára még esélyes vitorlázók (Gyapjas testvérek) felkészülési programját a döntés tükrében újra kell tervezni, amelyet a Magyar Vitorlás Szövetség minden rendelkezésére álló eszközzel támogat majd. A következő napokban felvesszük velük a kapcsolatot, és megkezdjük az egyeztetéseket a programok újratervezése kapcsán – fejezte be az MVSZ főtitkára.

BFN

Korlátozott ügyfélfogadás

Az elektronikus ügyintézésrel kapcsolatos szabályokat a <http://www.police.hu/hu/ugyintezes/elektronikus-ugyintezes> linken érheti el.

1. Az engedélyügyi eljárások esetén az általános ügyfélfogadás részleges felfüggesztésre került a veszélyhelyzet visszavonásáig. Az ügyek intézése elsődlegesen elektronikus úton történhet.

2. Az ügyfélfogadás helyén és elektronikus úton is közzétételre kerül egy telefonszám, melyen az ügyfélnek be kell jelentkeznie konkrét időpontra egyedi ügyintézésre.

3. Az egyedi ügyfélfogadás megkezdése előtt az érintett személyt nyilatkoztatni fogják arról, hogy a megelőző tizenhárom napban volt-e fertőzéssel érintett területen, illetve találkozott-e fertőzött vagy azzal érintkezett személyvel. Ha igen, akkor az egyedi ügyfélfogadást félbe kell szakítani, és azonnal értesíteni kell az illetékes hatóságot.

4. Az elkészült okmányok, átadása – a helyszíni azonnali bejegyzésen alapuló kivétellel – csak postai úton kerül kiküldésre az engedélyes területen, illetve találkozott-e fertőzött vagy azzal érintkezett személyvel. Ha igen, akkor az egyedi ügyfélfogadást félbe kell szakítani, és azonnal értesíteni kell az illetékes hatóságot.

5. A veszélyhelyzet megszűnését követően kell kezdeményezni. Ugyanezen szabály vonatkozik az engedélyek alapjául szolgáló hivatalos okmányok (pl. egészségügyi igazolások) érvényességére is. BFN

Online számla: nem kötelező az átállás

A járványhelyzet miatt az online számlaadatszolgáltatásban 2020. április 1-jétől július 1-jéig nem kötelező átállni a 2.0 verziójú XSD alkalmazására, tehát a korábbi verzióban küldött adatokat is fogadja a NAV.

A járvány terjedésének lassítására csökkenteni kell a személyes érintkezések számát az élet minden területén. A számlázóprogramok frissítése azonban sok vállalkozásnál nem oldható meg távolról, ahhoz a fejlesztőnek fel kellene keresnie megrendelőjét. Problémát jelenthet az új verzió telepítése akkor is, ha abban külföldi fejlesztők kellene közreműködnie, illetve akkor, ha a magyarországi társaság informatikai rendszere külföldön működik, és a telepítés személyes jelenlét nélkül szintén nem kivitelezhető. Mindez azt jelenti, hogy a NAV 2020. április 1-jétől nem

szünteti meg az online számlarendszer 1.1 XSD verziójának támogatását, és nem teszi kötelezővé a 2.0 XSD alkalmazását. Ezzel biztosítható, hogy a kötelező adatszolgáltatás folytonossága – az átállás miatti esetleges személyes jelenlétet igénylő technikai műveletek nélkül is – minden adózó részéről teljesíthető legyen. Fontos azonban, hogy a 2.0 XSD már 2020. február 27-étől használható éles környezetben, párhuzamosan az 1.1 XSD verzióval, ezért az átálláshoz a feltételek az online számlarendszer oldalán adóttak. Ugyanakkor a NAV azt kéri – a rendkívüli helyzet melletti lehetőségeket mérlegelve és a biztonságos munkavégzést szem előtt tartva –, hogy az új XSD verzióra történő átállás előkészületeit folytassák az adózók, és ahol ez megoldható, történjen meg mielőbb az átállás.

NAV

Veszprém Megyei Adó- és Vámigazgatóság

Sok kicsi sokra megy

A legtöbb gyermek fejlődésére és gyógyítására vagy állapotmenhelyeknek ajánlják fel adójuk 1 százalékát. Az szeptember 1-étől idén május 20-áig lehet rendelkezni. A támogatott szervezeteknek óriási segítséget jelentenek az adóforintok, miközben a felajánlás csak néhány perc figyelmet igényel az adózóktól.

A Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV) az szeptember 1-étől webes felületének kezdőoldalán feltünteti a rendelkezés lehetőségét az adó 1+1 százalékáról azért, hogy minél többen a lehető legegyszerűbben támogathassanak civil szervezetet, vallási közösséget vagy a Nemzeti Tehetség Programot.

A rendelkezőnyilatkozat elektronikusan, illetve papíralapon postán vagy személyesen is benyújtható a NAV-hoz, akár a bevallás részeként, akár önálló nyilatkozatként is a 19EGYSZA lapon május 20-áig. Az szeptember 1-étől 1+1 százalékáról rendelkezni legegyszerűbben ügyfélkapus hozzáféréssel a NAV webes kitöltőprogramjával lehet.

A korábbi évek gyakorlatával egyezően a munkáltatók továbbra is összegyűjthetik a munkavállalók 1+1 százalékos nyilatkozatát. Ebben az esetben legkésőbb 2020. május 10-éig lezárt borítékban kell átadni a munkáltatónak a

nyilatkozatot. A lezárt boríték ragasztott felületét a munkavállalónak saját kezűleg alá kell írnia.

A munkáltatónak a nyilatkozatot tartalmazó borítékot sértetlen állapotban, kísérőjegyzékkel együtt, zárt csomagban 2020. május 20-áig kell továbbítani a NAV-hoz.

Felajánlásokat kizárólag azok a civil szervezetek kaphatnak, amelyek korábban regisztráltak a NAV-nál, valamint a technikai számmal rendelkező vallási közösségek és a kiemelt költségvetési előirányzat. A NAV honlapján valamennyi lehetséges kedvezményezett megtalálható.

A vallási közösségek technikai számára szóló, formailag érvényes nyilatkozatot a NAV mindaddig automatikusan figyelembe veszi, amíg a felajánló újabb nyilatkozattal nem jelöl meg másik technikai számos kedvezményezettet, vagy a korábbi nyilatkozatát

nem vonja vissza. A civil kedvezményezett és a kiemelt költségvetési előirányzat számára viszont továbbra is évente kell megtenni a felajánlást.

NAV

Veszprém Megyei Adó- és Vámigazgatóság

Európa közösen a járvány ellen

Az Európai Parlament rendhagyó plenáris ülése jóváhagyta a Covid-19-járvány elleni közös fellépés jegyében betervezett három kulcsfontosságú intézkedést.

Az európaiaknak és a vállalatoknak a válságkezelésben segítséget nyújtó, sürgős intézkedéseket kevesebb mint két héttel azt követően szavazta meg a parlament, hogy a bizottság benyújtotta az erről szóló jogszabálytervezetet.

A jóváhagyott javaslatok a következők:

– Koronavírus-reagálási befektetési kezdeményezés. A csomag a lehető leggyorsabban 37 milliárd eurót – egyes források szerint Magyarországnak kétezermilliárd forintot – biztosít a koronavírus-járvány miatt a legnehezebb

felveszik a jelentős közegészségügyi vészhelyzetet, ezzel kapcsolatban az orvosi segítségnyújtás és a betegség megelőzését, megfigyelését és ellenőrzését szolgáló intézkedések támogathatók. A javaslatot 671 szavazattal, három ellenszavazattal és 14 tartózkodás mellett fogadta el a parlament.

– A reptéri „résidőkre” vonatkozó uniós szabályok ideiglenes felfüggesztése. Az intézkedésnek köszönhetően a légitársaságok leállíthatják a járvány alatt üresen közlekedő járataikat. A szabályok ideiglenes felfüggesztése miatt ugyanis a fel- és leszállásra használható időszávokat nem kell többé kihasználniuk ahhoz, hogy azokat a következő évről is megtarthassák. A

Rendkívüli plenáris ülés: középen David Sassoli, az Európai Parlament elnöke, a képviselők távolról szavaztak

helyzetbe jutott európaiaknak, régióknak és országoknak. A forrást az egészségügyi rendszerek, kis- és középvállalkozások, munkaerőpiacok támogatására és az uniós gazdaságok más sérülékeny területeinek megerősítésére használhatják fel a tagállamok. A javaslatot 683 szavazattal, egy ellenszavazattal és négy tartózkodás mellett fogadta el a parlament.

– Az Európai Unió Szolidaritási Alapjának kiterjesztése közegészségügyi vészhelyzet kezelésére. A lépéssel 2020-ban további 800 millió euró válik elérhetővé az európai országok számára. Az alából finanszírozható területek közé

„használd fel vagy elveszíted” szabályt az egész idei nyári szezonra, azaz 2020. március 29-től október 24-ig felfüggesztik.

A javaslatot 686 szavazattal és két tartózkodás mellett fogadta el az Európai Parlament.

BFN

A következő lépések

A tanácsnak hivatalosan is jóvá kell hagynia a parlament álláspontját. Az elfogadott jogszabályok azt követően lépnek életbe, hogy az uniós hivatalos lapjában a következő napokban megjelennek.

A koronavírus terjedésének megelőzése érdekében számos óvintézkedést vezettek be Balatonfüreden. A rendelőintézetben új szabályok léptek érvénybe, az óvodások, bölcsődések ellátása, étkeztetése biztosított, az idősek ellátása folyamatos.

Az önkormányzat továbbra is nyomatékosan kéri, hogy a 70 évesnél idősebbek lakó-, illetve tartózkodási helyüket ne hagyják el, mert fokozott fertőzésveszélynek vannak kitéve.

Március 26-tól lezárják a város összes közterületi játszótérét. A nem bekerített játszótérek, illetve a felnőtt fitneszeszközöket szalagokkal zárják el, kéri, hogy a gyerekek és saját biztonságuk érdekében senki ne használja ezeket az eszközöket.

Az egészségügyi vészhelyzet miatt a 2019. évi városi lakossági parkolóberletek érvényességét 2020. június 1-jéig meghosszabbította a Probio Zrt.

Az előző évi lakossági parkolóberlet megsemmisülése vagy gépjárműcsere esetén az új berlet kiváltásához szükséges ügyintézés, az adóigazolás kérése e-mail útján történik.

A városi buszközlekedés március 25-től a tanszüneti menetrend szerint zajlik. Lehet elektronikus jegyet venni, az első ajtóknál tilos a felszállás. Folyamatos fertőtlenítést végeznek a járatokon és a buszállomásokon.

Az önkormányzat feladata a hatósági karanténban lévő balatonfürediek ellátása. A városban jelenleg 19-en vannak hatósági karanténban, ök fertőzött területről érkeztek haza. Az önkormányzat igény esetén gondoskodik az önkéntes karanténba vonulók ellátásának biztosításáról is.

Az iskolák bezártak. Az óvodák és bölcsődék ügyeleti rendszerben működnek, külön kis csoportokban tovább biztosítják az ellátást és az étkeztetést azoknak, akik ezt igénylik. Az önkormányzat arra kéri a szülőket, lehetőség szerint a gyerekek maradjanak otthon.

Óvatosságra és otthon maradásra buzdít a Halász és a Révész szobra

Megkezdődtek az önkormányzat által szervezett segítségnyújtások, működnek az információs csatornák, az idősellátás szolgáltatása folyamatos. A 70 év felettiakra számlájára átutalással lehet teljesíteni. (Az utalás közleményében fel kell tüntetni: adomány a koronavírus elleni védekezéshez.)

A városi rendelőintézetben járványügyi helyzetet hirdettek, egyes rendelések elmaradnak, mások csak sürgősségi ellátás zajlik, a belépéskor mindenkinek megméri a hőmérsékletét.

A Balatonfüredi Közös Önkormányzati Hivatal csak indokolt esetben, telefonon vagy elektronikus levélben előre egyeztetett időpontban fogad ügyfeleket. *Bóka István*, a város polgármestere folyamatosan dolgozik, bármilyen kérés, javaslat esetén elérhető a 06(87)581-227 hivatali számon illetve a polgármester@balatonfured.com címen.

A kormányhivatalok által kiállított hivatalos okmányokat kizárólag postai úton kézbesítik, személyes átvételére nincs lehetőség.

A gyógyszerárakban csak annyi beteg engednek tartózkodni a betegforgalmi térben, ahány gyógyszerkiadó hely működik az adott patikában. Ugyanez érvényes a városközpontban működő postára. A Zsigmond utcai posta bezárt.

A város kulturális intézményei bezártak. Nem működik a városi könyvtár, a Tourinformiroda, a városi uszoda. A

számlájára átutalással lehet teljesíteni.

(Az utalás közleményében fel kell tüntetni: adomány a koronavírus elleni védekezéshez.)

A városi rendelőintézetben járványügyi helyzetet hirdettek, egyes rendelések elmaradnak, mások csak sürgősségi ellátás zajlik, a belépéskor mindenkinek megméri a hőmérsékletét.

A Balatonfüredi Közös Önkormányzati Hivatal csak indokolt esetben, telefonon vagy elektronikus levélben előre egyeztetett időpontban fogad ügyfeleket. *Bóka István*, a város polgármestere folyamatosan dolgozik, bármilyen kérés, javaslat esetén elérhető a 06(87)581-227 hivatali számon illetve a polgármester@balatonfured.com címen.

A kormányhivatalok által kiállított hivatalos okmányokat kizárólag postai úton kézbesítik, személyes átvételére nincs lehetőség.

A gyógyszerárakban csak annyi beteg engednek tartózkodni a betegforgalmi térben, ahány gyógyszerkiadó hely működik az adott patikában. Ugyanez érvényes a városközpontban működő postára. A Zsigmond utcai posta bezárt.

A város kulturális intézményei bezártak. Nem működik a városi könyvtár, a Tourinformiroda, a városi uszoda. A

Balaton Szabadidő Központ bezárt, a benne lévő étterem azonban, ahogy a városban több étterem, ételkiszállítást vállal.

A Probio Zrt. szünetelteti a személyes ügyfélfogadást a Fürdő utcai ügyfélszolgálaton. Telefonon és elektronikus úton továbbra is segítik az ügyintéztést.

A vásárcsarnok továbbra is fogadja a vásárlókat a megszüntetett nyitvatartási idejében.

Az éttermek, kávézók délután háromig lehetnek csak nyitva, a korlátozás az ételkészítéskre nem vonatkozik. Délután három után az ételkiszállítás engedélyezett. Ezzel együtt több városi vendéglátóhely bezárt.

A Veszprém Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Balatonfüredi Tagintézményének pszichológusai, gyógypedagógusai, logopédusai a szakszolgálatba járó gyermekek ellátását egyénileg egyeztetett időpontban folytatják. Elérhetőség: nevtanfured@gmail.com

Szekerésné Bucsy Piroska tagintézmény-igazgató: 06-(30)811-9598

Pálfiné Pummer Réka tagintézményigazgató-helyettes: 06(30)811-9145

Lapzártakor, március 28-tól április 11-ig kijárási korlátozásokat vezetett be a kormány. **Martinovics Tibor**

Balatonfüred Egészségügyi Szolgálatának tájékoztatója

Balatonfüred Egészségügyi Szolgálat a koronavírus-járvány megfékezéséért érdeklődőket tartalmazó felhívást tett közzé. Kérjük, vegyék figyelembe és tartsák be az alábbi intézkedéseket.

- 1. TILOS** bemenni a háziorvosi rendelőkbe a következő esetekben:
 - típusos tüneteket észlel magán (magas láz, kínzó köhögés, fulladás)
 - külföldön tartózkodott az elmúlt 14 napban
 - szoros kontaktusba került igazolt koronavírus-fertőzött beteggel
 A fenti esetben hívja háziorvosát az alább megadott mobilszámokon, vagy hívja a rendelőintézet vezetőjének számát: 87/580-886, esetleg a 24 órán keresztül elérhető zöld számot: 80/277-455 vagy 80/277-456. Az ellátórendszer kapacitása véges, hiányos a védőfelszerelés, ha az egészségügyi dolgozók lebetegszenek vagy karanténba kerülnek, helyettesítésük nem megoldott.

2. Nyomatékosan kérünk **MINDEN 65 ÉV FELETTI** beteget, hogy csak **NAGYON INDOKOLT** esetben jöjjön a rendelésre.

Nem indokoltak például a következő esetek:

– ambuláns vagy laborleletek értékelése

– beutaló szakorvosi rendelésre

– bármilyen egyéb **NEM SÜRGŐS** probléma

Kérjük, hogy a 65 év feletti lakosok lehetőleg **EGYÁLTALÁN** ne mozduljanak ki otthonról, és ellátásukat a család vagy ismerősök intézzék. Aki egyedül él és nincs segítsége, jelezze felénk vagy az önkormányzat felé.

3. Március 20-tól **CSAK E-RECEPTET** adunk ki, melyet az alábbiakban ismertetett e-mail címeken, valamint telefonszámainkon sms-ben kérhetnek, ismerős és rokon is kiválthatja átmenetileg bárki e-receptjét.

Amennyiben tervezik, hogy felkeresik a rendelőt

4. BÁRMILYEN OKBÓL, kérjük, előtte telefonáljanak!

5. TÁPPÉNZ kizárólag betegség esetén adható ki.

6. HIVATALOS OKMÁNYOK HOSSZABBÍTÁSÁVAL nem foglalkozunk (pl. gépjárművezetői vagy hajóvezetői jogosítvány), mivel azok jelenleg a kormányrendelet alapján a lejárat után is érvényben maradnak.

7. A fenti intézkedéseket a magyar és a nemzetközi előírások alapján hoztuk meg, amelyek elsősorban a lakosság védelmét szolgálják.

8. A koronavírusral kapcsolatos változásokat kérjük, figyeljék a médiában és Balatonfüred honlapján.

Kérdéseikre alábbi elérhetőségeinken igyekszünk válaszolni.

Dr. Gulyás Jenő ivymed.bt9@chello.hu +36(30)942-8417

Dr. Magyar Cecília magyar.cecilia@furedrendelo.hu +36(30)232-6551

Dr. Nagy Artúr dr.nagyartur@freemail.hu +36(30)937-8063

Dr. Nagy Gábor receptnover@gmail.com +36(30)646-7018

Dr. Preisz Ádám preisz.adam@furedrendelo.hu +36(30)446-3796

Megértésüket és a közösség érdekében tanúsított együttműködésüket köszönjük.

A feltámadás ünnepe – otthon

Egyre inkább úgy tűnik, hogy idén otthonaikban fogjuk tölteni a nagypénteket és a húsvétot. Mindnyájunk számára különös napok lesznek. Lelkészként is furcsa lesz. Bár egyre jobban kezdek belejönni az üres templomban való szolgálatba, azért az ünnep mégis más.

Ha minden így marad, mint most, akkor terveim szerint családi istentiszteleten leszünk mi hatan. Talán még a kántor, az orgona elég messze van, körülbelül 15 méterre lehet az úrasztalától légvonalban... bár lesz úrvacsoraosztás is... csak nekünk... egy kenyér... egy kehely... vagy négy... vagy ha már beszereztünk 250 kis poharat, akkor azokból néhány... Megannyi kérdés.

De addig még három hét mostantól. Ha mindenki otthon marad, akkor – sajnos akkor sincs elég idő, meg nem is marad otthon mindenki. Én is kijárok... gyülekezet, iskola, család, épp elég feladat: posta, bank, bolt, gyógyszertár stb. Mondjuk tőlünk csak én, a hatból egy, családdal 16 százalék, ez már egész jó arány lenne lakosságilag is. De ma még ez nem megy sokaknak.

Így hát otthon lesz a húsvét a legtöbbeknek, hiszen kevesen vagyunk, akik egy templom udvarában élhetünk, ugyanazon a címen. Otthon lesz az ünnep, családdal, vagy éppen magányosan sokaknak.

Esetleg – bele se gondoljunk, de lehet, hogy – karanténban, vagy éppen a kórházban, súlyos állapotban.

Milyen lesz így az ünnep? Nagypéntek és húsvét? Szokatlan. Furcsa. Félelmek közötti.

Jobban végig gondolva: valódi.

Az első húsvét ugyanis szokatlan volt, furcsa, félelmek közötti és magányos. Ha elolvassuk az evangéliumok vonatkozó részeit – és olvasunk is el, már csak az ünnepre készülve is (Mt 26,17–28,20; Mk 14,12–16,20; Lk 22,7–24,53; Jn 13,1–21,25) –, magunk is láthatjuk benne, ahogy Jézus magára marad, egyedül, szenvedések között. Sőt a Gecsemáné-kertben egyedül elmondott imádságaiból – teljesen természetes emberi reakcióként – még akár a félelmet is érezhetjük.

De ott van a félelem a tanítványokban is. Péter tagadását is ez motiválja. Sőt még a nagytanács tagjait is a félelem vezeti, akárcsak a rómaiakat. Magát Pilátust is, ahogyan János le is írja. Zsidók félnek a rómaiaktól, rómaiak félnek a zsidóktól. Mindenhonnan sugárzik a félelem a szenvedéstörténetből éppúgy, mint a feltámadás történetéből, hiszen a tanítványok és az asszonyok is félnek.

De húsvét hajnalán történik valami egészen rendkívüli is: ismét hangzik az angyalok ajkáról éppúgy, mint egykor Betlehem mezején: „Ne féljétek!” Ez a biztatás pedig külön-

nösen is szól nekünk az idejében. Nagy szükségünk van ugyanis a halál valóságával szemben az örök élet evangéliumára, hogy abban erőt, bátorítást, vigasztalást leljünk.

Mert a feltámadott Krisztusba vetett hit nem arról szól, hogy nem történhet semmi baj. Gondoljunk csak a keresztyenüldözésekre akár történelmi távlatokban, akár minden napjainkban. A hit ereje éppen abban mutatkozik meg, hogy a legnagyobb veszélyben, a legnagyobb szenvedésben is hűek tudunk maradni Istenhez. Még Jónánál is jobban, mert tudjuk, hogy Krisztus feltámadt, és minket is örök életre hív. Nem e mulandó földi testben, hanem örökkévaló dicsőségben. „Ezért bizakodva mondjuk: „Velem van az Úr, nem félek, ember mit árthat nekem?” (Zsid 13,6)

Legyen hát az idejé különleges húsvétunk számunkra is valódi! Hozza el nekünk is a feltámadás örömét, amit egykor a tanítványok és asszonyok megélték a Jézus Krisztussal való találkozásban. Adja meg nekünk a Mindenható Isten, hogy a kényszerűségekből külsőségek nélkül maradó ünnep, megfosztva minden ráaggatott szokásunktól, ismét felragyogtassa nekünk húsvét valóságát: hogy Jézus Krisztus értünk áldozva önmagát, legyőzte a halált. „Ezért bizakodva mondjuk: „Velem van az Úr, nem félek, ember mit árthat nekem?” (Zsid 13,6)

Bátki Dávid Géza
református lelkész

Milyen lesz a húsvét istentiszteletek nélkül?

Tisztelt Olvasók! Kedves Testvérek!

Nem túlzás, ha azt állítjuk, hogy a koronavírus mindent átírt az életünkben. A hétköznapiakat és az ünnepnapokat egyaránt. Így jogosan merült fel bennünk a kérdés, hogy milyen az ünnep emberek és szónokok nélkül? – lásd: március 15-e. Milyen lesz a nagypéntek és a húsvét istentiszteletek nélkül? – lásd: bezárt templomok. Milyen a böjti időszak közös imádság nélkül? – Ezek a gondolatok foglalkoztatnak bennünket manapság, pedig van ezeknél egy sokkal markánsabb kérdés is. Olyan kérdés, ami meghatározza a távoli jövőnket. Olyan kérdés, amit maga Jézus tett fel: „En vagyok a feltámadás és az élet: aki hisz énben nem, ha meghal is, él. És aki csak él és hisz énbenem, soha meg nem hal. Hiszed-e ezt?”

Valahogy a mai emberek életében nincs a megfelelő helyen ez a kérdés, pedig ez nemcsak néhány hónapig érvényes, hanem örökké. Hasonló dolgot látunk a húsvéti történetben is. Az asszonyok a szombat elmúltával kora hajnalban kimennek a sziklásírhöz, hogy elvégezzék a balzsamozást, de a sír szájáról a követ elhengerítve találják. Nincs a helyén. A sírban nem lelik Jézus testét. Nincs a helyén. Kétségbeesnek, találgatják, vajon ki vihette el őt.

Aztán jönnek a tanítványok, ők is keresik Jézust, de nem találják – hiszen nincs a helyén –, csak az összehajtott halotti leplet látják. Ezt követően megjelennek az angyalok a sírhoz, elkeseredett asszonyok mellett, és felteszik a lényegi kérdést: „Miért kerestek a holtak közt az élőket?” Azaz: miért nem a helyén kerestek őt, illetve ti miért nem vagytok a helyeteken? Próbáljunk meg választ adni erre a kérdésre: Mit jelent Jézust rossz helyen keresni? Egy passzív vallásos létformát.

Jézus ügye lassan kikopik a világból, de mi még fontosnak tartjuk őt, tanításainak szép, lelket nemesítő emlékét hűségesen ápoljuk. Az élet, a kultúra megértéséhez még mindig szükségünk van a Biblia bizonyos előremutató tanításaira. Nos, ezt a gondolkodást itéli meg Jézus szava: „Nekem adatott minden hatalom mennyen és földön...” A csak az emléket balzsamozó keresztyén réteg éppen ezzel nem számol, azzal, hogy ő ma is él és uralkodik! – Mit jelent az, hogy mi nem vagyunk a helyünkön? Azt, hogy a megváltást ideig-óráig ható lelki vigasszá alacsonyítjuk. Jézus élete éppúgy szorult ki az életből (és a közéletből). Ez pedig az egész társadalom lelki immunrendszerét meggyengíti. Napjainkra sajnos ez már nagyrészt be is következett.

Mivel az Életet (aki Jézus) sikerült visszavezetni a holt eszmék világába, a valóban halált hozó eszmék és ártó gondolatok erősen életre kaptak. Már nem Jézus a feltámadás és az élet, hanem a vagyon, a profit és a siker. A transzcendenst, a földöntúlit pedig új, idegen „tanítások” töltik meg. – Kicsoda a Feltámadott, és hol keressük őt? Ahhoz, hogy megtudjuk, hogy kicsoda Ő valójában, szükséges, hogy jó helyen keressük! Nem Jeruzsálemben, az emlékek helyén, hanem Galileában, a folytatás földjén. Ha úgy tekintünk rá, hogy csupán egy-két szép gondolatra várnunk, ha megelégszünk némi vallásos érzéssel, akkor még mindig csak Jeruzsálemben toporgunk. Jézus viszont az övét – ahogy ígérte – Galileában várja.

Ő ma is hív bennünket. Hát, adja az Isten, hogy az idejé rendhagyó húsvétban ezt a hívást meghalljuk, megértsük és eleget is tegyünk neki! A templomok valóban zárva vannak a vírus terjedése miatt, de a szívünket és lelkünket nyissuk meg a meghalt, és feltámadott Krisztus előtt. Meghalt, és harmadnapon feltámadt! De vajon hisszük-e ezt?

Aldott húsvétot kíván az Arácsi Református Eklézia nevében
Császár Attila
esperes

Nincs Robinson Crusoe

A maga módján hívó emberek zöme, a nem hívőknek pedig jó része állítja, hogy „minek a gyülekezet?”, „minek a pap?”, „minek a templom?”, „tudok én otthon is imádkozni, ha akarok!”.

Bölcsnek látszó megnyilvánulások, de annál nagyobb ferdítések. Közösségi lét nélkül elképzelhetetlen az egyéni lét, így közösségi hitgyakorlás nélkül elképzelhetetlen az egyéni hitélet is. Valójában, ha akarjuk, ha nem, még csendes magányunkban is közösségekben vagyunk – hitem szerint Istennel mindenképpen, egyesek szerint tudat alatt az eleinkkel, az utódainkkal, mások szerint mindenkivel, akire ilyenkor gondolunk valami egészen különös belső lelki rezonanciával.

Igazából nincs Robinson Crusoe hívó és ember egy sem, valahol és valahogy mind beleágyazódunk egy csodás láncolatba. Mondom ezt úgy is, mint evangélikus lelkész, akinek felekezete erősen preferálja azt, hogy nem a közösség, nem a tradíció, nem a jámborság, nem az egyház üdvözít, hanem egyedül Krisztus, aki mind az egyéni individuális, mind a közösségi hitgyakorlásokon keresztül munkálkodik kegyelmével. Igen, a

valódi templom a szív temploma, és igen, nincs olyan templom, felekezet és egyház, ami a Hatalmas befogadhatná, de az nem baj, hogyha van egy hely, egy időszak, egy időpont, egy fórum, ahol és amikor templommá válik a világ egy kis pontja, legyen az füredi vagy arácsi, fehér vagy piros, vagy akár (értsük jól!) színtelen templom, mint a miénk, evangélikusoké ott, a Bajcsy-Zsilinszky utcában.

Ugyanakkor amikor az élet, a sors, hitünk szerint Isten felülírja a megszokott sablonjainkat, mint így, e mostani krízisünk idején is, nos, akkori mértékadóak lehetnek Luther Márton gondolatai, amiket pont járvány idején fogalmazott meg, és amely gondolataiban benne van, hogy miként éljen, viselkedjen, hitét hogyan gyakorolja ilyen vészterhes időkben az ember:

„Ezért arra kérem az Istent, hogy könyörüljön rajtunk, és óvjon meg bennünket. Orvosságot osztok, és én is beveszem. Tartózkodom a fertőzött személyektől és helyektől, ha nincs ott rám szükség, így vigyázva a saját egészségemre, nehogy én mérgezzek és fertőzzek meg másokat, és így hanyagságból okozzam mások halálát. Ha az Isten meg akar találni, akkor meg is talál, de így mindent megtettem, amit megtehettem, és így sem a

magam, sem pedig mások haláláért nem vagyok felelős. Ha a felebarátomnak szüksége van rám, nem fogom elkerülni sem a helyet, sem a személyt, hanem önként odamegyek hozzá, és segíték neki, ahogy arról fentebb volt szó. Nézd, ez igazi, istenfélő hit, amely nem vakmerő, nem pimasz és nem istenkísértő.”

Anélkül, hogy értelmez-ném a magától értődő reformátori sorokat, csak összefoglaló kulcsszavakkal az ez időkre szóló otthoni, elvonuló, önkéntes vagy kényszerített karanténunkra érvényes instrukciókat: könyörgő imádkozás + mások és magam gyógyításának felelőssége + megelőzés + ráhagyatkozás az ilyenkor is találékony Istenre. A hit nem lehet tehát „vakmerő”, „pimasz”, „istenkísértő”.

Így ezekben a hetekben én is csak online vagyok lelkész-ként, telefonálok, sms-ezek, chatelek, és a közösségi médiumon keresztül lelkigondozok, mondhatni „villanypásztor-kodom”, a balatonfüredi evangélikusgyülekezet.hu honlapra áhítatokat, üres templomos istentiszteleteket töltök fel vezetőtársammal – bízva, hogy így ezen modern formáin keresztül sokakhoz eljut mégis az otthonukba és a szívükbe a templom.

Gabnai Sándor
evangélikus lelkész

A ritmus és a dallam behatol a lélekbe

Sok minden elmaradt az idei tavasz idusán. Többek között a március 12-re tervezett Kodály-émlékhangverseny is, ami sorrendben az 54. lett volna. A Balatonfüredi Városi Helytörténeti Gyűjtemény segítségével annak jártunk utána, hogy vajon milyen kapcsolata lehetett Kodálynak Balatonfüreddel, s milyen személyiség lehetett Kodály Zoltán.

Tóth-Bencze Tamás helytörténeti könyvtáros szerint ez idáig nem találtak egyértelmű bizonyítékot arra, hogy Kodály Zoltán járt-e valaha Füreden. – Esetleg talán a szív-kórházban kezelhették, de ennek utánajárni eléggé reménytelen ügynek tűnik. Viszont a Kodály-émlékhangversennyel kapcsolatos ismereteinket – attól tartok – kissé módosítanunk kell. Ugyanis 1967. március 5-ére kifejezetten Kodály-hangversenyt terveztek megtartani Balatonfüreden, sőt: már 1957-ben is meghirdettek egyet.

Ennek bizonyítékául a Népszava 1957. június 21-i számának 6. oldalát lapozta fel Tóth-Bencze Tamás, ahol egy füredi Országos Dalostalálkozóról számolnak be.

Azt már a Napló tíz évvel későbbi, 1967. február 25-i lapszámának 6. oldaláról tudjuk, hogy Kodály-hangversenyt hirdettek a városban:

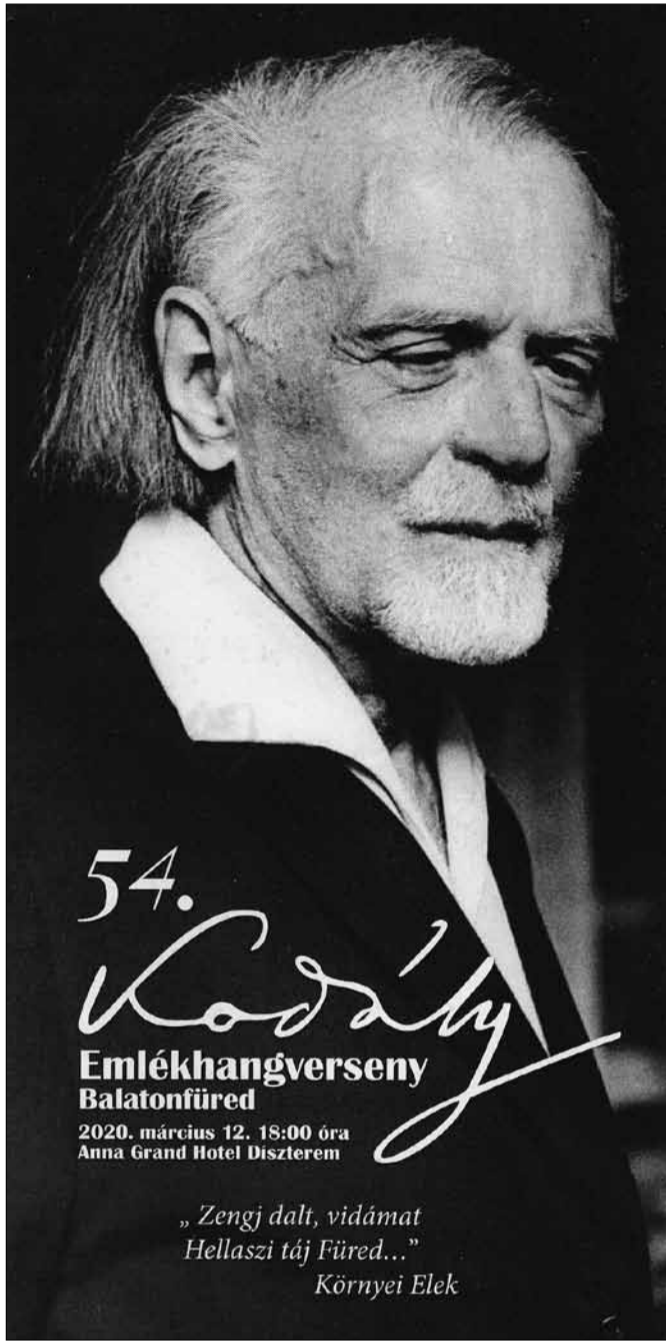
„Március 5-én, vasárnap este 6 órakor a balatonfüredi Bem József Általános Iskola igazgatósága és szülői munkaközössége Kodály hangversenyt rendez a SZOT színháztermében. A hangversenyen közreműködik a hajógyári vegyeskar, az általános iskola két kórusa és Káténé Lantos Magda. Vezényel Horváth Ernő, konferál Édl Mária.”

Erre az estére azonban már hiába várták Kodályt. A Napló 1967. március 7-én adta közre a szomorú hírt: Kodály Zoltán elhunyt.

„Tragikus hír érkezett tegnap délelőtt: a magyar és a nemzetközi zenei élet kiválósága, a zeneoktatás világszeretelismert úttörője, a nagyszerű tudós, Kodály Zoltán zeneszerző életének 85. évében váratlanul elhunyt.”

Ugyancsak a Napló egy évvel később, 1968. március 13-án már arról tudósított, hogy a SZOT Szanatórium színháztermében Kodály Zoltán halálának évfordulóján bensőséges hangulatú emlékhangversenyt rendeztek, amin Kodály Zoltánné is részt vett, ünnepi beszédében pedig Keresztury Dezső Kodály életművére emlékeztetett.

1967-ben Balatonfürednek még csak egyetlen gyermek-kórusa és egyetlen képzett énektanára volt: Horváth Ernő. A Bem József Általános Iskola egy tavaszi hangversenyre készült, amire Kodály Zoltánt hívták meg díszvendégnek. Nagy izgalommal várták a mestert, helyette

54.
Kodály
Emlékhangverseny
Balatonfüred
2020. március 12. 18:00 óra
Anna Grand Hotel Diszterem

„Zengj dalt, vidámat
Hellaszi táj Füred...”
Környei Elek

Az ideit, elmaradt Kodály-hangverseny meghívója

azonban gyászúirat érkezett. A hír megdöbbenetett a város közönségét, a hangversenyt azonban megtartották. A város vezetősege akkor elhatározta el, hogy minden március első hetében Kodály-émlékhangversenyt rendeznek.

Az emlékkoncert azóta szép hagyománnyá, jelentős kulturális eseménnyé vált, ahol minden évben színpadra állnak a város kórusai. Ezzel is magyarázható, hogy a város kulturális örökségének fontos részét képező emlékhangverseny bekerült a városi értéktárba is. Évről évre minden márciusban zsúfolásig megtelik az Anna Grand Hotel diszterme, a meghatott közönség pedig szünni nem akaró vaspással ünnepli a fellépőket: a város általános iskoláinak kórusait, a Lóczy gimnázium kórusát, a városi vegyeskart és a régi Bem iskolásokból alakult Bem Emlékkórust. Műsorukat Kodály Zoltán műveiből állítják össze, amit külföldi és hazai zeneszerzők alkotásai színesítenek. A koncerteken nem mulasztják el köszönteni a hangverseny eddigi történetében szerepet vállaló karnagyokat, és megemlékeznek a már elhunytakról is.

Azt Mezey Béla fotóművész archívumából tudjuk, hogy a világhírű karmesternek, Ferencsik Jánosnak is volt kapcsolata Kodállyal. Ferenczy Béni 1952-ben ké-

sztített Ferencsik János-szobrát 2016-ban avatták fel a róla elnevezett füredi zeneiskola kertjében. A szoboravatás után nyílt meg Mezey Béla százötven fényképből álló kiállítása, aminek egy-egy darabján Ferencsik János többek között zeneakadémiai próbája közben, balatonarácsi nyaralójában vagy épp Kodály Zoltán társaságában volt látható. A Vaszary Galéria 2011-es kiállításán pedig – ami a kiemelkedő magyar személyiségek relikviáit mutatta be – ott volt Kodály metronómja is. Ugyanebben az évben kötött együttműködési megállapodást Balatonfüred Kecskeméttel, mondván: Kodály Zoltán

A Bem iskola nagykórusa mellett mindig fellépett az iskola kiskórusa is

A hangversenyek legendás karnagya, Horváth Ernő

A Bem iskola kiskórusának karnagya, Bíró Péterné, Ildi néni

szülővárosában nagy kultusza van Jókai Mórnak, aki mint joghallgató több évig tanult Kecskeméten, s később házat is vásárolt ott.

A 2016-os, 50. Kodály-émlékhangversenyre Kodály Zoltánné Péczely Sarolta énekművészt díszvendégként hívták meg. Itt volt Balázs Árpád Él a nemzet! című művének ősbemutatója is, amit maga a zeneszerző dirigált.

Köszöntőjében Bóka István polgármester azt mondta: – Kodály Zoltán legnagyobb célkitűzése az volt, hogy a fiatalok a zene nyelvét az anyanyelvükkel együtt sajátítsák el, és hogy a zene ugyanolyan szerepet töltsön be életükben, mint a beszéd vagy az olvasás.

A jubileumi emlékkoncerten Tillai Aurél kitért személyes emlékeire is, többek között első balatonfüredi látogatására. Megilletődött fiatalemberként találkozott az iskola akkori igazgatójával, Farkas Edittel. – Azokban a sötét és egyben szürke időkben jelentős és merész vállalás volt az igazgató asszony részéről, hogy becsületes magyar írónak és művészeknek találkozási lehetőséget és helyet biztosított a Kodály-ünnepek keretein belül – emlékezett vissza Tillai Aurél.

A már említett Balázs Árpád zeneszerző, Balatonfüred díszpolgárának Bodzavirág című szerzeménye 2017-ben csendült fel a Kodály-émlékhangversenyen. Balázs Árpád nevét pár nappal korábban az egész ország megismerhette: a Bodzavirágot választották ugyanis Deák Kristóf Min-

denki című Oscar-díjas kisfilmjének vezérdalául.

A legendás Horváth Ernő karnagy tehát Kodály Zoltán zenei örökségére, útmutatására és eszmevilágára alapozva máig élő zenei kultuszt épített. Kodály Zoltán Esti dal című népdalfeldolgozásával pedig 2014-ben még Füred finn testvérvárosának, Kouvalának a kórusa is megpróbálkozott a balatonfüredi vegyeskarral az Arácsi Népházban adott közös koncertjén.

S hogy ki is volt Kodály Zoltán? A Füreden többször is koncertező, Kossuth-díjjal kitüntetett világhírű zongoraművész-karmester, Vásáry Tamás szerint Kodály olyan volt, mint egy igazi, jó szülő. – Ő egy teljes egészében kivételes ember volt, mai szóval gurunak is nevezhetnénk. Az életéből egy percet sem töltött el feleslegesen. Az emberi megnyilvánulás minden szintjén – fizikai, lelki, szellemi – a maximumot hozta ki magából. Egészséges volt, de gyenge fizikumú – akárcsak én –, így tudatosan edzette magát – nyilatkozta egyszer Vásáry. Folyamatosan tanult, edzette az elméjét, egy bencés szerzetes járt hozzá, akivel rendszeresen frissítette a latin- és görög-tudását. Legendás volt a memóriája is. Vallotta, hogy egy emberélet kevés ahhoz, hogy akár csak a legfontosabb zenéket is megismerjük. A tanítványait a gyerekeinek tartotta. Nemcsak szellemi dolgokban tudott jó tanácsokat adni, hanem praktikus, földi dolgokban is.

Vásáry Tamás Üzenet címmel jelentette meg négyköté-

tes naplóját, ami egy vallomás sok-sok történettel és önvizsgálattal. Idézzük fel most ebből és más forrásokból Kodály alakját, első kézből, ahogy Vásáry Tamás látta és átélte:

Kodály nem tartozott az ember kategóriába. Istenség volt. (...) Ilyenek a nagy szellemi tanítók, a nagy guruk. Nem lehetett senkihez mérni, előtte meggörnyedt vállal, kisiskolásként toporgott a legnagyobb rangú tekintély is, a fő-zeneigazgató Zathureczky, az Operaház igazgatója, Tóth Aladár, vagy a miniszterek. Vele szemben mindenki egy mindenhát, de legalábbis mindentudó ítélőszéke előtt érezte magát, és teljes joggal, mert Kodálynak megvolt az a képessége, hogy átlátott mindenkin, tudta, hogy mi az, amit az illetőnek tudnia kellene, de nem tud, és erre rá is kérdezett.

Azt is Vásáry Tamástól tudjuk, hogy Kodálynak, aki sokat tett a magyar nemzetért, a keleti kultúra, a jóga is belefért az életébe, és vegetáriánus volt: többnyire nyers kosztot, salátát élt. A jóga mellett a természetes életmód híveként nagyokat sétált, és a testmozgást is az egészség részeként értékelte. Bónis Ferenc Így láttuk Kodályt című könyvében Bartók Béláról derül ki, hogy Kodály hatására ő maga is húsevés nélkül nőtt fel.

Kodály nemzetközi hírneve folytán érinthetetlennek számított még a legvadabb Rákosi-években is. Zrínyi szózata című művét 1955 elején írta, s hiába szól a XVIII. századi költő és hadvezér művéből vett szöveg a török veszedelemről, mindenki pontosan tudta, hogy más keleti elnyomókra utal.

Vásáry Tamás visszaemlékezése szerint a darab bemutatója előtt egy állami fogadáson Rákosi Máttyás odament Kodályhoz, és azt mondta neki: „Sok rosszat hallok magáról mostanában, mester.” Mire Kodály: „Én is magáról, Rákosi.” Vásáry megkérdezte Kodálytól: „Nem fél, tanár úr, még baja eshet...” – Legfeljebb agyonütnek – hangzott a válasz. **Mórocz Anikó**

Jubilál a Nők a Balatonért Egyesület

Ismeretterjesztéssel, példamutatással környezettudatos magatartásra nevelik a helyieket és nyaralókat

Ők avatták fel a Pajtás gőzhajó tragédiájának emlékművét a Tagore sétányon, és emléktáblát állítottak Szentgyörgyi Horváth „Anna” Krisztina tiszteletére a füredi Horváth-ház falán. A Norvég Alap támogatásával ötvenmillió forintból újították fel az almádi Szent Erzsébet ligetet, és legfőképpen negyed százada iskolákban, óvodákban és rendezvényeken fíradhatatlanul népszerűsítik a környezettudatos magatartást. Tényekkel alátámasztott véleményük van légi-parádékról, jetszikről és gyors haszon reményében érkezett befektetők-ről, akik csak egy szűk réteg érdekeit szolgálva korlátozzák a többséget a vízparthoz való hozzáférésben.

Maga a tény is figyelemre méltó, hogy a Nők a Balatonért Egyesület (NABE) huszonöt éve folyamatosan működik. A születésnap kapcsán Szauer Rózsával beszélgettünk, aki tizenöt éve irányítja a szervezet munkáját.

– *Az eltelt huszonöt évben mire fektettek hangsúlyt?*

– Rögtön az elején határozott céllal indultunk, amit azóta is szem előtt tartunk. Az újságolvasók is emlékezhetnek rá, hogy a kilencvenes évek elején a foszforterhelés miatt nagy bajban volt a tó: algásodott, és tetemes mennyiségű hal pusztult el. Tény, hogy a tó partján élők nagy többségének a megélhetése a víz minőségétől függ. Az egyesületet alapító nők azon gondolkodtak közösen, hogy a családok, háztartások irányítóiként milyen apró lépéseket

Szauer Rózsa (jobbról) úgy érzi, hogy a problémák túlnőnek egy civil szervezet lehetőségein

tudnak a társadalmi léptéki intézkedések mellé tenni. Így született meg a tízparancsolatunk, ami egyszerű, mindenki által követhető magatartásformákat tartalmazott. Például használjunk foszfátmentes mosóport, mert az is a szennyvízbe kerül, vagy hogy ne mossuk az autónkat a Balaton partján. Ezek a minták idővel beépültek az egyesület kiadványaiba. A tagok között sok pedagógus van, így az oktatás-nevelésben az irányelveink a mindennapok részévé váltak.

Ismeretterjesztéssel, példamutatással környezettudatos magatartásra, a Balaton védelmére szeretnénk nevelni a helyieket és nyaralókat egyaránt. Ezt a célt szolgálják a könyveink és a kiadványaink: A Balaton dicsérete című antológia, A Balaton könyve olvasókönyv felső tagozatosoknak, valamint a Balatoni csigamese kifestőkönyv Bol-

dizsár Ildikó meséjével. A helyi közösségekben, iskolákban, óvodákban előadásokat és foglalkozásokat tartunk, interaktív játékokkal és a Vigyázz rám! környezetvédelmi óriás társasjátékunkkal települünk ki a különböző rendezvényekre. 2008 óta vízvilágnapi Balcsi-partit tartunk egy időben húsz-huszonöt településen, kétévente pedig emléktáblát avatunk egy-egy balatoni nagyasszonynak, akiről a kiskönyvtári sorozatunk is szól.

– *Miért éppen a nők fogtak össze a Balatonért, amikor a hivatalokban vagy a gazdasági és civil életben leginkább férfiak látszanak Magyarországon?*

– A huszonöt éve vezetett nyilvántartásunk szerint eddig 1320 nő gondolta úgy, hogy csatlakozik a munkánkhoz. A komposztálás, a szelektív hulladékgyűjtés fontosságá-

nak népszerűsítése és megvalósítása már akkor ott volt a programunkban, amikor ezek Magyarországon még csak gyerekcipőben jártak. A harmincas éveimben jártam, amikor elkezdtem a Balatonért dolgozni, most viszont nem érezzük magunk mögött a harmincas korosztályt. A Balaton népszerű, sokan költöznek ide. Közülük többen közösséget keresnek, ahova tarthatnak, ahol feladat van, és jó ügyet szolgálhatnak, szeretettel várjuk őket.

– *A születésnap beszámolója végén a „Mi lesz veled, Balaton? Mi lesz veled, NABE?” kérdések szerepeltek. Ennyire rossz a helyzet?*

– Abból a szempontból mindenképpen, hogy míg a megalakulásunkkor tapasztalt vízminőségromlás okát tudtuk, addig a múlt nyár végi algavirágzás kiváltójáról semmi információnk nincs. A

nyolcvanas-kilencvenes években meghozott döntések eredményeként nagyon jó lett a víz minősége, neves politikusok látványosan bementek a Balaton közepére, és ott pohárból itták annak vizét. Az elmúlt szezon végén a nyugati medencéből kiindulva ismét algásodás kezdődött. Ezzel kapcsolatban szakmai konferenciát is rendeztek, és kiderült, hogy az okokat – adatok hiányában – nem tudják egyértelműen meghatározni. Véleményünk szerint a folyamatok követhetősége érdekében nem szabadna megspórolni az alapvető kutatásokat, és előtérbe kellene helyezni az iszap-probléma kezelését is.

Meg kell, hogy mondjam: elkeseredettek vagyunk. A mostani problémák túlnőnek egy civil szervezet lehetőségein.

– *A felsoroltakon túl miért kérdőjelezi meg akár a NABE jövőjét is?*

– Nem egy irodában ülve várjuk, hogy bekopogjon hozzánk valaki, hanem megyünk az intézményekbe, települési, városi rendezvényekre, és visszük a rendelkezésre álló eszközeinket, tudásunkat. Aztán egyszer csak kinyitjuk az internetet, ahol egy képen bent áll a traktor a nádasban, és azt markolássza kifelé... Te jó ég, a szabályokat ismerve hogyan lehetséges ez, és hol van itt a példamutatás?

Egy tíz évvel ezelőtti tanulmány szerint a Balatonnak mindössze 17 százaléka volt természetes partszakasz, a szakemberek már akkor hangsúlyozták, hogy egyetlen szál nádat sem szabad kiirtani. Az utóbbi években mohó beruházók vetettek szemet a tópartra, egyre-másra jönnek a hírek új lakóparkok és kikötők terveiről. „Fellendítjük a minőségi idegenforgalmat, hasznosítjuk

a partot” – ígéri, közben meglassan alig van olyan parti település, ahol ne jelentek volna meg a láncfűrészek és az égnek meredő daruk, a betonozógépek és a természetes part eltakarására hivatott térközhalmok. Nehezen hihető, hogy egy minőségi turista – az idegenforgalom által áhított gazdag ember – épp ugyanolyan környezetbe vágyik ki-kapcsolódni, mint az állandó lakóhelyéül szolgáló lakópark. Mi marad a Balaton vonzerejéből, ha nem lesz természetes part, szabad strandolási lehetőség? Sőt, meg se lehet majd közelíteni a tavat, mert a lakóparkokkal együtt a kerítések is épülnek.

A jólét nem egyenlő a jóléttel. A jólétbe nem csak a bankszámlám nagysága tartozik bele, és hogy mekkora autóval döngöttek az utcán, hanem az egészségem, a környezetem, a közösségem és a boldogságom is. Vannak-e például olyan perceim, óráim, amikor tudok örülni dolgoknak, akár csak annyinak, hogy lemegyek a partra, és bámulom a vizet. De lassan már nem lesz olyan természetes partszakasz, ahova lemenjünk, ami elég aggasztó. A vitorlásokikötők és a luxusapartmanok csak egy szűk réteg érdekeit szolgálják, a többséget viszont igenis korlátozzák, mivel beszükül a parthoz való hozzáférés.

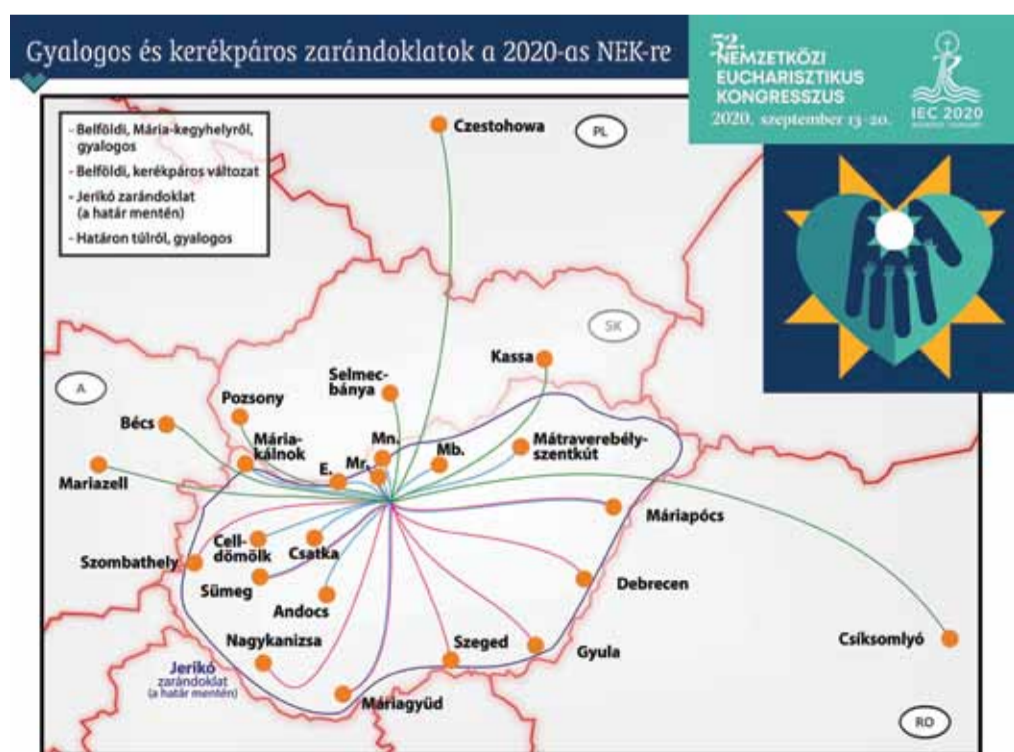
A munkánkat azért nem adjuk fel, mert bízunk a közösségek erejében. Abban, hogy a környezetünkben is egyre többen felismerik, hogy a boldogsághoz több kell, mint az anyagi javak halmozása. Szükség van a szép környezetre, apró napi örömekre és olyan megszállottakra, mint a NABE tagjai, akik mindezekért már huszonöt éve dolgoznak. **Mórcz Anikó**

Zarándoklatok az eucharisztikus kongresszusra

A Mária Út Egyesület gyalogos és kerékpáros zarándoklatokat hirdet Közép-Európa és a Kárpát-medence Mária-kegyhelyeiről, amik a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus szeptember 13-án nyitó szentmiséjére érkeznek majd meg Budapestre.

Csíkossomlyóról, Mariazellből, Chestowhovából, Mária-gyűdről, Mátraverebély-Szentkútról, Márianosztráról, Máriapócsról, továbbá a Mária-út számos hazai és határon túli pontjáról is indulnak majd zarándokcsoportok, amikhez lehet csatlakozni.

A búcsújárás hagyományából merítő, ugyanakkor a kor elvárásainak megfelelő zarándoklatokon a Mária Út Egyesület tapasztalt túravezetői segítik majd a napi távok sikeres megtételét és az élmé-

A 2020-as gyalogos és kerékpáros zarándoklatokról részletes információk találhatóak a Mária Út Egyesület honlapján, ahol jelentkezni is lehet: mariaut.hu/nek

nyek közös feldolgozását. A résztvevőket papok, szerzetesek és diakónusok vezetik a keresztény hit és az eucharisztia lényegének mélyebb megismerésében, miközben felfedezhetik az ország természeti szépségeit, kulturális értékeit, valamint megtapasztalhatják a helyi közösségek vendégszeretét is.

A gyalogos és kerékpáros zarándoklatok során lehetőség nyílik saját fizikai és lelki határaink tágítására, egymás megismerésére – állítják a szervezők, akik lelki programmal is készülnek. Ezek útvonalaként különböző tematikát követnek majd. Indul csoport a nemzeti összetartozásért, a megfogant életéért, a fiatalokért, papi és szerzetesi hivatásokért, az útkeresőkért, az idős emberekért, sőt, még a cukorbetegéért is. Lesz olyan zarándoklat, ahol a fiatalon elhunyt szombathelyi plébános, Miszori Zoltán bol-

doggá avatásáért ajánlják lépteiket és imáikat a résztvevők, de olyan is, ahol az egyetlen magyar alapítású szerzetesrend, a pálosok eszméiségeivel lehet megismerkedni.

A huszonegy különböző hosszúságú és nehézségi fokozatú zarándoklat mindegyike szeptember 13-án 13 órára érkezik a budapesti Belvárosi Főplébánia elé. Innen együtt vonulnak majd át a városon a Puskás stadionig. Várják mindazok jelentkezését, akik egy nagy élő közösség tagjaként, valódi zarándokként szeretnének eljutni a belvárosból a nyitó szentmise helyszínére. **BFN**

Jövőbe mutató, karakteres épületek

Átadták Az Év Balatoni Háza 2019. pályázat építészeti díjait. Lakóház, középület és gazdasági épület kategóriában hirdettek győztest, de három különdíjat is kiosztottak. A városi uszoda a Magyar Építőművészek különdíját, a vasút- és buszállomás épülete a Magyar Építészeti Kamara különdíját kapta.

A Nők a Balatonért Egyesület a Balatoni Szövetséggel együttműködve másodszor hirdette meg Az Év Balatoni Háza építészeti díjpályázatát. A felhívás célja a minőségi építést népszerűsítése, a figyelem ráirányítása a Balaton környezetében épített példaértékű épületekre.

– 18 pályázat érkezett, ezekből tíz épületet választott ki a nyolcfős szakmai zsűri, amelyeket a helyszínen meg is tekintett. Nagyon nehéz volt a döntés, minőségi, szép kiala-

kítású, formabontó elemeket is felhasználó épületek vettek részt a megmérettetésen – tudtuk meg Fabacsovicsné Kovács Krisztinától, a bírálóbizottság titkáráról.

– Fontos, hogy minden régió megtalálja a saját építészeti karakterét. Mi azt szorgalmazzuk, hogy mutassunk jó példákat erre – mondta L. Balogh Krisztina, a kiírást támogató Miniszterelnökség építészeti és építésügyi helyettes államtitkárságának fősztályvezetője a badacsonytomaji Hableány Laposa Borászatban rendezett díjátadón.

A balatonfüredi városi uszoda a középületek között kiemelkedett. Az épület formálása jó érzékkel reagál a fenntarthatóságra, illetve a folyamatosan megújuló építészeti kihívásokra. Az épület uszodája letisztult, elegáns és komplex – szövegezte az értékelés.

A vasútállomás és buszállomás korszerűsítése, illetve bővítése a város rangjához méltó épület eredményezett. Az eredeti, 1972-ben elké-

Mindszentkálai borász háza

Dörgicse, a trombitás háza

Balatónfüred, városi uszoda

A balatonfüredi vasút- és autóbussz-állomás épülete

szült, Kővári György tervezte épület korának modern, magas színvonalú munkája volt, felújítása azonban egy új minőséget teremtett. Méltóságot, könnyedséget és eleganciát sugároz az épület. A nagy üvegfelületek használata, az új praktikus funkciók, valamint a vasút- és buszállomás épületeinek egymáshoz való viszonyulása színvonalas és nagyvonalú épületet eredményezett – hangzott el az értékelésben.

– Nagyon örülünk a díjnak, különösen azért, mert az elismerések azt mutatják, a reformkori városrészen kívül is vannak színvonalas épületek a városban – fogalmazott Holczér András alpolgármester a díjátadón.

A bírálóbizottságban a Magyar Építész Kamara, a Magyar Építőművészek Szövetsége, a három érintett megye építész kamarája, a NABE és a Balatoni Szövetség képviselője kapott helyet. A bizottság elnöke Füleky Zsolt, a Miniszterelnökség építészeti és építésügyi helyettes államtitkára volt.

Martinovics Tibor

Az Év Balatoni Háza pályázat díjazottjai:

Az év balatoni lakóháza: Dörgicse, a trombitás háza (Tervező: Villányi Norbert és V. Marton Rozália)

Az év balatoni gazdasági épülete: Badacsonytomaj, Hableány Laposa Borászat (Építész: Kis Péter)

Az év balatoni középülete: Tihany, közforgalmi kikötő (Építész: Pápay György)

Küldöndíjak:

A Nők a Balatonért Egyesület különdíja: Tihany, Cívilek Háza (Tervező: Vér Péter)

A Balatoni Szövetség különdíja: Mindszentkálai, Borász háza (Tervező: Sajtos Gábor)

A Magyar Építőművészek különdíja: Balatonfüred, városi uszoda (Tervező: Varga Tamás)

A Magyar Építészeti Kamara különdíja: Balatonfüred, vasútállomás és buszpályaudvar épülete (Tervező: Gyarmati Tamás)

Határtalanul Erdélyben

A balatonfüredi Lóczy Lajos Gimnázium negyven diákja és három kísérő pedagógusa az Emberi Erőforrások Támogatáskezelő Határtalanul! pályázatának köszönhetően szeptember 16–20. között Erdélybe utazhatott. A programokban gazdag kirándulás rendkívüli élményeket kínált.

Az ötnapos tanulmányi út alatt számos történelmi, irodalmi, kulturális emlékhelyet és természeti képződményt látogattak meg a balatonfürediek. Utunk első állomásaként Nagyszentmiklóson megtekintettük a Bartók Béla emlékére berendezett kiállítást.

Késő délután a csoport megérkezett Temesvárra, ahol a főtéren lévő szobrokat, épületeket csodálhattuk meg. A temesvári éjszakánk után,

másnap reggel ellátogattunk a Bartók Béla Elméleti Líceumba. A szívélyes fogadtatást követően a partneriskolával közös programon vettek részt a tanulók. A következő úti célunk Buziásfürdő volt, Deák Ferenc és Ferenc József császár egykori kedvelt pihenőhelye. Ellátogattunk a monarchia korában kiépült villasorhoz, a központban álló Trefort-szoborhoz. Resicabányán megtekintettük a szabadtéri mozdonymúzeumot. Délután a 134 kanyarral, 14 alagúttal és 10 viadukttal tűzdelt „Bán-sági Semmeringen” utazunk, Stájerlakanináról Oravicabányára. Oravicabányán megcsodáltuk a színházat, illetve felkerestük a híres Knoblauch Gyógyszertárat, ahol gyógyászati és gyógyszerészeti ritka-

ságokkal találkozhattunk. A második éjszakánkat Boksábányán töltöttük. A harmadik reggelünk kissé borongósan indult, ezért a Szemenik-Krassói-szurdok Nemzeti Parkba sajnos nem jutottunk el. Egy rövid karánsebesi kitérő után Várhelyen álltunk meg, s megtekintettük Ulpia Traiana római kori város romjait a szabadtéri múzeumban.

A harmadik és a negyedik éjszaka Csernakeresztúron voltunk elszállásolva. A harmadik napunk reggelén vezetett látogatást kaptunk a Dévai Szent Ferenc Alapítvány vendéglátóitól, amely során megismerkedtünk a *Böjte Csaba* támogatásával működtetett Szent Ferenc Alapítvány munkájával. Innen egyenesen Déva várát „hódítottuk meg”, majd megcsodáltuk a Dédácsi Botanikus Kertet, illetve a feredőgyógyi vízesést. Napunk zárásaként Vajdahunyadra utaztunk, ahol a „várak királyát”, a Hunyadi-Bethlen-várkastélyt néztük meg. Az ötödik – és egyben az utolsó – napunkat Marosillyén, Bethlen Gábor szülőházánál kezdtük, majd Solymos várához kirándultunk.

Tanulmányi utunkat a 13 aradi vértanú emlékére készült Szabadság-szobor megtekintésével zártuk.

Az utazáson részt vevő diákok beleláthattak a határon túli magyarok életébe, megismerhették ezen területek természeti, kulturális és történelmi értékeit. Fáradtan, de élményekkel telve érkezünk meg Balatonfüredre. **Mayer Lisa**

A bosszúpornótól a virtuális valóságig

Március 1-jétől böngészhető a Gyerekaneten.hu oldal, a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság (NMHH) szülőknek szóló, szótárszerkezetben felépülő információs oldala.

Ezen keresztül a hatóság Internet Hotline jogsegélyszolgálatának munkatársai tájékoztatják, tanácsokkal segítik és beszélgetésre biztatják a szülőket és gyerekeket az online közegről.

Az NMHH oldala arra vállalkozik, hogy néhány bekezdésnyi szócikkben lefordítsa és röviden megmagyarázza a szülők generációinak azt a digitális világot, amelyben a gyermekeik látszólag magabiztosan közlekednek.

Megmutatja a veszélyeket, a kockázatokat, de azt is, mi-
ben és miért lelik örömeiket a gyerekek az online világban, emellett eszközöket javasol az elsődleges netbiztonsághoz a családban, valamint tanácsokat ad a tudatos döntésekhez bonyolult online szituációkban.

Az algoritmustól a tényellenőrzésig sok területet feldolgoz az oldal, de a legfőbb célja a témaválasztásokkal

arra biztatni a szülőket, hogy beszélgessenek a gyerekeikkel azokról a netes kérdésekről is, amelyekre nincs egyszerű válasz.

A Gyerekaneten többek között bemutatja a népszerű közösségi médiaoldalak az Ask.fm-től a YouTube-ig, a netes fenyegetéseket az adathalásztól a zsarolóvírusig, a kapcsolódó önvédelmi megoldásokkal együtt, de kitér a netes randizás jelenségeire és a videojátékok világára is.

A Gyerekaneten oldalon minden hónapban megjelenik egy kiemelt téma, amelyet független szakértő jegyez. Az induló téma szerzője *Gyurkó Szilvia* gyermekjogi szakértő, aki annak mérlegeléséhez ad szempontokat, hogy a szülők a gyermekeikről készült képeket hogyan osszák vagy ne osszák meg az online térben.

A Gyerekaneten szócikkeit a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Internet Hotline jogsegélyszolgálatának munkatársai állították össze saját tapasztalataik alapján. A tartalmakat egy megállapodás keretében a következő hónapokban a Hintalovon Gyermekjogi Alapítvány gyermekjogi követői is átvizsgálják – gyerekszemmel. **BFN**

Orvosok elismerése

Az Arácsért Alapítvány Kuratóriuma januárban meghozott döntése értelmében, melyet az április 4-re tervezett, de ismert okok miatt elhalasztott arácsi egészségnapon kívántak volna bejelenteni, Arácsért Díj kitüntető elismerésben részesíti *dr. Gulyás Jenőt*, Arács háziorvosát és *dr. Nagy Szilvesztert*, az Arácson is praktizáló gyermekorvosot.

Mindkét doktor több mint két évtizedes munkáját szeretnék volna a díjjal elismerni, de napjaink szomorú aktualitása,

hogy az egészségügyben értünk dolgozóknak is egyben ezzel mondanak jelképesen köszönetet.

A díjak átadására egy későbbi időpontban kerül majd sor.

Az ideai szja 1 százalék-felajánlásokat – április 4-én dr. Gulyás Jenő háziorvos jelentette volna be a kezdeményezését – egy, az Arácsi Népházban elhelyezésre kerülő defibrillátor beszerzésére kívánják fordítani. Az alapítvány adószáma: 18934580-1-19 **BFN**

21. századi történet

Nemrég Gibraltárban jártam. Mindig vonzott a lenyűgöző és lélegzetelállító szikla látványa a Földközi-tenger kijáratánál. Végre ott lehettem! Bekapcsoltam a számítógépet, és a Google-térkép sárga emberkéjével sétáltam Gibraltár szűk utcáin, a napfényes tengerparton, és bámultam a szédítő sziklafalat. Ott tévelyegtem egyedül ebben a virtuális világban, amiből épp csak a legfontosabb hiányzott. Sokan azt mondják, hogy ne panaszkodjak, mert azért ez mégiscsak több, mint a semmi, de erről én egyáltalán nem vagyok meggyőződve.

Gaál Antal verse

LEVÉL AZ OLVASÓNAK

Így szólt be nekem a nemzet színésze

Manapság egyre ritkábban hallgatok rádiót – jobban szeretem a csöndet –, ezért nem tudom, sugároznak-e még hangjátékokat a különböző adók. Valamikor, évtizedekkel ezelőtt – ami manapság már évszázadoknak volt ez a műfaj. Igaz, akkortájt tv-csatornából is csak egy vagy kettő volt összesen. Jómagam nagyon szívesen hallgattam rádiójátékokat, s idővel olyannyira megkedveltem ezt a műfajt, hogy elhatároztam, magam is megpróbálkozom vele. Persze, fogalmam sem volt, egyáltalán miként fogjak hozzá, ezért egy ismerősömet kértem meg, akinek voltak rádiós kapcsolatai: ugyan, érdeklődjön már, hogy miként is működik ez az egész?

A válasz egyértelmű volt: írjam meg, küldjem be (a címet megkaptam), aztán majd ők „ott fenn” eldöntik a „beküldés” természetesen postai úton történt, úgyhogy egy meglehetősen vastag kéziratköteget borítékba rakva ballagtam el a postára. Abszolút kezdő lévén első alkalommal nem mertem önálló munkával jelentkezni, ezért Siegfried Lenz Világítóhajó című regényéből írtam hangjátékot, s már halhali véltém, ahogy a műsorvezető az elején bekonferálta: rádióra alkalmazta Gaál Antal.

Nos, nem konferálta be. Annak ellenére sem, hogy a munkámat feltétel nélkül elfogadták. Sajnos a későbbiekben kiderült, hogy ennek a regénynek a dramatizálása egy állandó szerzőjük által már benne van a rádió éves tervében, úgyhogy maradjak nyugodtan a fenekemen, én itt nem rúgok labdába.

Nagyon elkeseredtem, ugyanakkor valamiféle dac is ébredt bennem, mert nem a munkám minőségével volt a probléma, hanem azzal a fránya éves tervvel. Hónapok múltán aztán bosszúsan hallgattam a másik szerző által megírt Siegfried Lenz-regény rádióváltozatát, és megállapítottam, hogy az én földolgozásom sokkal jobb lett volna. Naná!

A munkát mindenesetre folytattam, aminek következtében később több rádiójátékom is műsorra került, s roppant büszke voltam arra, hogy volt, amelyiket kétszer

is megismételték. Az egyik Vercors Tropi komédia című regénye alapján íródott, ami kétórás lévén két részletben, karácsony másod- és harmadnapján este, fő műsoridőben került adásba a Kossuth Rádióban. Előtte a fővételre természetesen a fővárosba látogattam. Izgalmas volt Solymosi Ottó rendező mellett ülni a technikai helyiségben, s nézni, ahogy az üvegfal túloldalán olyan színészek, mint Kállai Ferenc, Dunai Tamás vagy épp Takács Katalin olvassa mikrofonba az általam írt szöveget. Remek pillanatokat élünk meg: egy alkalommal például egy ajtó kinyitásakor kulcszörgésnek kellett volna hangzania, de senkinél nem volt egy kulcscsomó, nálam viszont igen. A rendező átküldött a stúdióba, s a megadott jelre én zörgettem a kulcsaimat – amit aztán a műsor elhangzásakor büszkén újságotoltam a jelenlévőknek: ezek az én kulcsaim!

A fentebb már említett, abszolút profi színészek számára ez a munka nem volt különösebben megerőltető, rutinból lehozták magas színvonalon, hibátlanul. Illetve...

Egy jelenetben épp az egyik főszereplő, Kállai Ferenc tévesztett: megbotlott a nyelve, elakadt. Kicsit csodálkoztunk az üvegfal innen-ső oldalán, de semmi gond, egy adott helytől újraindult a fölvétel.

És akkor jött ugyanaz a hiba. Erre már Kállai is csóválta a fejét, aztán amikor harmadszorra is eltévesztette ugyanott, kifakadt: ki írta ezt a baromságot? Ezt nem lehet kimondani!

Én persze nyikkanni sem mertem, szégyenemben legszívesebben a föld alá süllyedtem volna, de a rendező megnyugtató: a hibát az okozta, hogy egy, két mássalhangzóra végződő szót egy nehezen kimondható mássalhangzóval kezdődő szó követett, és ez még a nemzet színészenek is problémát okozott. A mondatot aztán átírtuk, minden folytatódhatott tovább.

A rendezőtől később kaptam egy jó tanácsot: ha elkészültem egy munkámmal, olvassam föl magamnak otthon hangosan. Az ilyen jellegű hibák azonnal kijönnek és rögtön korrigálhatók. Tanultam belőle.

Gaál Antal

